

till Ålands landsting med förslag till landskapslag
angående innehavares av tjänst och befattning i land-
skapet Åland rätt till skadestånd vid olycksfall sam-
ändring av landskapslagen den 8 juni 1925 angående
grunderna för avlöning i landskapet Ålands tjänster
och befattningar.

N:o 16/1935.

Rikets lag av den 17 juli 1925 om arbetares olycksfallsförsäkring
berättigade envar, som förbundit sig att åt annan person, under den-
nas ledning och uppsikt, utföra kroppsarbete mot ersättning eller för
att utbilda sig för något yrke eller någon yrkesgren, att erhålla
i sagda lag stadgad ersättning. På grund av denna bestämmelse kommo
stora grupper i statens tjänst eller befattning anställda personer,
av vilka en del utförde arbete, som var förenat med avsevärd fara,
icke i åtnjutande av förenämnda ersättning. Även var det i många fall
svårt att avgöra, vilka personer voro att anses såsom kroppsarbete-
re, vilka icke. Sådana grupper, vilka lagen icke berörde, voro till
exempel polismän, lotsar, tullvaktmästare, sjukvårdare o.d.

I syfte att undanröja nästnämnda missförhållande och då det vi-
sade sig svårt att särskilt uppräknat alla hithörande grupper av tjäns-
temän och befattningshavare, ingav regeringen till 1926 års riksdag
proposition angående lag om innehavares av statens tjänst eller be-
fattning rätt till skadestånd vid olycksfall; och antog riksdagen

jämväl en lag i ämnet, vilken utsträckte rätten till skadestånd till alla innehavare av statens tjänster eller befattningar. Visserligen kom denna rätt till ersättning att tillfalla även sådana tjänstemän och befattningshavare, för vilka olycksfallsrisken var ringa, men då staten icke var försäkringspliktig utan endast ersättningskyldig, ansågs statsverket icke härav åsamkas nämnvärd kostnad. Nämda lag emanerade den 18 december 1926.

Beträffande sistnämnda lag underkastad persons rättigheter och skyldigheter, honom och hans anhöriga tillkommande skadestånd och dess erläggande samt handläggningen av ärenden rörande skadestånd tillämpades stadganden i ovanomförmälda lag om arbetares olycksfallsförsäkring för såvitt i 1926 års lag icke annorlunda stadgades. Då svårigheter vid lagens om arbetares olycksfallsförsäkring tillämpning i flere fall upspades och för att nedbringa de kostnader, som föranleddes av försäkringen, utarbetades i nästnämnt avseende nya propositioner, vilka voro föremål för behandling vid olika riksdagar, till dess att slutligen vid 1934 års riksdag i ämnet antogs en ny lag, som blev stadfäst den 12 maj 1935 och träder i kraft den 1 januari 1936.

Uti regeringens senaste proposition av år 1933 om ändring av lagstiftningen rörande arbetares olycksfallsförsäkring hade jämväl inlagits nödighbefunna förslag till lag om skadestånd för vissa yrkes-sjukdomar samt till av förhållandena betingad ny lag angående innehavares av statstjänst och -befattning rätt till skadestånd vid olyck

fall ävensom i sammanhang därmed även ändring av lagen om grunderna för avlöning i statens tjänster och befattningar. Och på grundvalen av dessa förslag antogs vid 1934 års riksdag jämväl nya lagar, vilka blevo stadfästade den 12 april 1935 att gälla från samma dag som lagen om arbetares olycksfallsförsäkring eller från den 1 januari 1936.

Det har av landskapsnämnden under de gångna åren uti särskilda framställningar till Landstinget berörande landskapets tjänstemän och befattningshavare framhållits, hurusom dessa borde, såvitt möjligt, tillförsäkras en tryggad ställning samt enahanda förmåner med dem uti riket, på det att landskapet måtte kunna erhålla för sin verksamhet intresserade och dugande innehavare till landskapets olika tjänster och befattningar. Nämda framställningar hava även blivit av Landstinget i största huvudsak godkända. I sådant avseende vore även antagandet av en landskapslag angående innehavares av tjänst eller befattning i landskapet Åland rätt till skadestånd vid olycksfall av behovet påkallad. Och då 11 § i rikets lag om ändring av lagen om grunderna för avlöning i statens tjänster och befattningar i sammanhang med oförmälda lag om skadestånd vid olycksfall undergått förändring, synes jämväl motsvarande lagrum, eller 10 § i landskapslagen angående grunderna för avlöning i landskapets tjänster och befattningar, utfärdad den 8 juni 1925, böra ändras i konformitet med sistnämnda rikslag. På grund härav har landskapsnämnden även ansett

nödigt att till Landstinget inkomma med här nedan intagna tvenne lagförslag.

Emedan arbetarförsäkrings- och skyddslagstiftningen enligt bestämmelserna i självstyrelselagen äro förbehållna rikets exklusiva lagstiftningsmakt, komma såväl ovannämnda lag om arbetares olycksfallsförsäkring som lagen om skadestånd vid vissa yrkessjukdomar från den 1 januari 1936 att vara gällande även i landskapet Åland, Vid sådant förhållande och då rikets lag om tjänstemäns och befattningshavares rätt till skadestånd vid olycksfall grundar sig på bestämmelserna uti sistnämnda lagar, anser landskapsnämnden det vara mest ändamålsenligt att beträffande den rätt och ersättning, som landskapets tjänstemän och befattningshavare komme att tillerkännas, skulle tillämpas stadgandena i rikets motsvarande lag.

Den ersättning, som av landskapet uti nuifrågavarande avseende komme att erläggas, bleve jämförelsevis ringa, alldenstund jämlikt stadgandet i 1 § 3 p. av lagen om arbetares olycksfallsförsäkring försäkring för erhållande av skadestånd för kroppsskada till följd av olycksfall i arbetet icke äger rum, där personen i fråga är sådan arbetsledare, övervakare eller kontrollant, vars årliga arbetsförtjänst överstiger 48.000 mark.

Med stöd av det ovan framhållna och då enligt landskapsnämndens uppfattning sistnämnda ersättning bör komma under omprövning vid fastställandet av det bidrag ur statsmedel, som jämlikt 26 § själv-

styrelselagen kan åt landskapet utgivas och sålunda vid avräkningen ersättas av statsverket, får landskapsnämnden vördsamt förelägga Landstinget till antagande följande förslag till landskapslagar:

"L a n d s k a p s l a g

angående innehavares av tjänst och befattning

i landskapet Åland rätt till skadestånd vid

olycksfall.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas härmed;

1 §:

Innehavare av tjänst eller befattning i landskapet Åland, som i tjänsten eller befattningen ådragit sig skada genom olycksfall eller insjuknat i yrkessjukdom, ävensom hans anhöriga äro berättigade att erhålla skadestånd ur landskapsmedel enligt bestämmelserna i lagen angående innehavares av statstjänst och -befattning rätt till skadestånd vid olycksfall, given den 12 april 1935.

2 §:

Denna landskapslag skall tillämpas från och med den 1 januari 1936.

- - - - -

L a n d s k a p s l a g

om ändring av landskapslagen den 8 juni 1925

angående grunderna för avlöning i landskapet

Ålands tjänster och befattningar.

I enlighet med Ålands landstings beslut skall 10 § i landskapslagen den 8 juni 1925 angående grunderna för avlöning i landskapet Ålands tjänster och befattningar erhålla följande ändrade lydelse;

10 §:

Har innehavare av sådan tjänst eller befattning, som avses i 2 §: 1 mom., på grund av sjukdom eller annan tvingande orsak beviljats tjänstledighet, innehålles för den tid tjänstledigheten varar en tredjedel av hans grundlön ävensom de i 9 §: omförmälda löneförmåner till avlöande av vikarie. Den, som i tjänst eller befattning skadats genom olycksfall eller insjuknat i yrkessjukdom, skall dock erhålla full grundlön från dagen för olycksfallet eller från den dag, då yrkessjukdomen yppade sig, till utgången av följande kalendermånad.

Har innehavare av tjänst eller befattning avhållits från tjänsteutövning, vare angående hans rätt till erhållande av avlöning gällande, vad därom är eller främdeles varder särskilt stadgat."

Mariehamn den 3 oktober 1935.

På landskapsnämndens vägnar:

